

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al  
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător  
Judecători

Tatiana Vieru  
Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida,  
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Cooperativa de Construcții  
Locative pentru Tineret nr. 1 împotriva lui Ganu Anatolii și Ganu Zinaida, intervenient  
accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la  
încasarea sumei,

împotriva încheierii Curtii de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, a fost restituită  
cererea de apel declarată de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida, ca fiind depus înafara  
termenului,

c o n s t a t ă

La 10 iunie 2014, Cooperativa de Construcții Locative pentru Tineret nr. 1 a depus  
cerere de chemare în judecată împotriva lui Ganu Anatolii și Ganu Zinaida, intervenient  
accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului cu privire la  
încasarea sumei.

Prin hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 21 noiembrie 2014, a fost  
admisă acțiunea.

S-a încasat în mod solidar de la Ganu Anatolii și Ganu Zinaida în beneficiul  
Cooperativei Locative pentru Tineret nr. 1 suma de 98 844,65 datoria pentru serviciile  
prestate, cheltuielile de judecată ce rezultă din plata taxei de stat în sumă de 2 749,33 lei și  
cheltuielile pentru publicarea citației în sumă de 100 lei, iar în total suma de 101 693,98 lei  
(f.d.32).

La 05 iunie 2015, Ganu Anatolii și Ganu Zinaida au declarat apel împotriva hotărîrii  
primei instanțe, solicitînd repunerea apelului în termen, din motiv că nu a cunoscut despre  
existența litigiului dat, iar la 27 mai 2015 executorul judecătoresc s-a prezentat la domiciliul  
lor, pentru a executa hotărîrea primei instanțe (f.d.42-45).

Prin încheierea Curtii de Apel Chișinău 29 octombrie 2015, a fost restituit apelul  
declarat de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida ca fiind depus înafara termenului (f.d.66-  
70).

La 09 decembrie 2015, Ganu Anatolii și Ganu Zinaida au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu repunerea în termen a apelului și restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Potrivit copiei de pe înscrisul anexat de către recurent la cererea de recurs, se atestă că ultimul a recepționat copia încheierii instanței de apel, la 23 noiembrie 2015 (f.d.76).

Conform art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În urma celor enunțate, prin prisma normei citate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 09 decembrie 2015, este depus în termen.

Recurenții în motivarea recursului au invocat că prin restituirea cererii de apel de către Curtea de Apel, i-a fost îngădit accesul la justiție.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

La 10 mai 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat către Curtea Supremă de Justiție, dosarul dat, pentru a fi examinat în ordine de recurs (f.d.77).

Prin urmare, nu este clar din care considerente recursul declarat de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida la 09 decembrie 2015, a fost transmis spre examinare către instanța de recurs la 23 mai 2016, fapt ce rezultă din ștampila aplicată pe coperta dosarului.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, repunerea cererii de apel depuse de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida în termen și restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art.427 lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din actele pricinii rezultă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, a fost restituit apelul declarat de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida ca fiind depus tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea lui Ganu Anatolii și Ganu Zinaida cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Curtea de Apel corect a concluzionat că termenul de declarare a apelului este 30 de zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, dar instanța de apel eronat a dat apreciere circumstanțelor pricinii, și anume:

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate din oficiu prin executorul judecătoresc din subdiviziunea teritorială respectivă a Departamentului executare a deciziilor judiciare de pe lângă Ministerul Justiției sau printr-o delegație judiciară.

Conform art. 102, alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Prima instanță a expediat în adresa pârâților-recurenți copia acțiunii cu actele anexate și citația pentru data 28 iulie 2014, ora 14.30 (f.d.15).

Plicul dat a fost restituit în adresa instanței de judecată fără ca destinatarii să-l recepționeze, cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 22, 23).

Conform art. 104, alin. (5) CPC, persoanele cu domiciliu sau cu reședință necunoscută sînt citate potrivit art.108.

Din materialele pricinii rezultă că adresa lui Ganea Anatolii și Ganu Zinaida este: mun. Chișinău, str. Ginta Latină, 17 bloc. 1, ap. 2.

Prin urmare prima instanța prematur a dispus citarea publică a pârâților-recurenți în procesul dat.

Or, potrivit art. 108 CPC, dacă locul de aflare a pârîtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală. Citația se publică într-un ziar republican sau local mai răspîndit în cazul în care instanța consideră că o astfel de măsură este necesară. Publicarea citației în ziar se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată. În cazuri de urgență, președintele instanței poate reduce acest termen la 5 zile. În cazul în care pârîtul se prezintă în judecată și dovedește că citarea prin publicitate s-a făcut cu rea-voință, reclamantul suportă cheltuielile de citare prin publicitate chiar dacă este în câștig de cauză, iar toate actele de procedură posteroare încuviințării acestei citări se anulează. Dacă locul de aflare a pârîtului nu este cunoscut, instanța va examina pricina după expirarea termenului de publicitate.

Totodată este de menționat că și scrisoarea expediată de către prima instanță la 21 noiembrie 2014, prin care a fost expediată copia dispozitivului hotărârii emise, la fel nu a fost recepționată de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida (f.d.34, 39).

Așadar, Ganu Anatolii și Ganu Zinaida nu au avut posibilitatea de unde să cunoască despre existența litigiului dat și nici despre pronunțarea hotărârii de către Judecătoria Ciocana mun. Chișinău.

În astfel de circumstanțe, recurenții întemeiat au solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Or, conform art. 362 alin. (4) CPC, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Instanța de recurs consideră neîntemeiată concluzia instanței de apel că Ganu Anatolii și Ganu Zinaida nu au dat dovadă de diligența corespunzătoare pentru a afla de soarta dosarului.

Cu referire la constatările instanței de apel, Completul menționează că actele pricinii denotă faptul că Ganu Anatolii și Ganu Zinaida ar fi cunoscut în general despre existența litigiului intentat la cererea de chemare în judecată a Cooperativei de Construcții Locative pentru Tineret nr. 1.

Reieșind din cele enunțate instanța de recurs, conchide necesar de a repune pe Ganu Anatolii și Ganu Zinaida în termenul de declarare cu apel, deoarece încălcarea termenului nu îi poate fi imputată acestuia.

Or, prin prisma art. 2 CPC și art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale restituirea cererii de apel în circumstanțele enunțate duce la îngrădirea accesului liber la justiție, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 paragraful 1 din Convenție. În favoarea concluziei enunțate, instanța de recurs invocă hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov împotriva Moldovei.

Instanța de apel nu a ținut cont de cele enunțate și neîntemeiat a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, restituind cererea de apel lui Ganu Anatolii și Ganu Zinaida ca fiind depusă tardiv.

Totodată instanța de recurs, remarcă că instanța de apel examinând cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului înaintată de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida, fapt ce rezultă din partea motivantă a încheierii contestate, a evitat să se expună și în dispozitivul acesteia.

Pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părții de acces la justiție, luând în considerație circumstanțele stabilite în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ganu Anatolii și Ganu Zinaida, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admis demersul lui Ganu Anatolii și Ganu Zinaida cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și remiterea pricinii spre judecare către instanța de apel, de la faza primirii apelului pe rol.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Ganu Anatolii și Ganu Zinaida.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Cooperativa de Construcții Locative pentru Tineret nr.

1 împotriva lui Ganu Anatolii și Ganu Zinaida, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termosom” în procedura falimentului cu privire la încasarea sumei, cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care:

Se admite demersul lui Ganu Anatolii și Ganu Zinaida cu privire la repunerea cererii de apel în termen.

Se repune Ganu Anatolii și Ganu Zinaida în termenul de declarare a apelului, cu restituirea pricinii spre judecare către Curtea de Apel Chișinău, de la faza primirii apelului pe rol.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî